

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2140/2568

อัยการสูงสุดโจทก์ นาย พ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 48, ป.อ. มาตรา 149, พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 123/1, พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 172, ป.อ. มาตรา 95, ป.อ. มาตรา 151, ป.อ. มาตรา 157, พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 192

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 48 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่ต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน และวรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสามปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่ต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออกเท่าที่จำเป็นก็ได้ ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ บ่งชี้ให้เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรมก็ตาม แต่บทบัญญัตินี้เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยเท่านั้น จึงมิใช่บทบัญญัติที่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยกรณีที่มีการกล่าวหาหรือไม่มีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังเห็นได้จากวรรคห้าของบทบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า ภายใต้กำหนดอายุความ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ยังคงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยต่อไปเมื่อพ้นระยะเวลาตามมาตรา 48 วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว นอกจากนี้ยังให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะพิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องในการไต่สวนที่ไม่ดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา 4 วรรคหนึ่งและวรรคสามด้วย ดังนี้ เมื่อมาตรา 48 วรรคหนึ่งและวรรคสาม เป็นเพียงระยะเวลาในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยดังวินิจฉัยข้างต้น จึงหาใช่อายุความตามประมวลกฎหมายอาญาไม่ คดีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดจำเลยตาม ป.อ. มาตรา 149 มาตรา 151 และมาตรา 157 พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 123/1 และ พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 172 ซึ่งความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวมีอายุความ 20 ปี และ 15 ปี ตาม ป.อ. มาตรา 95 (1) (2) ตามลำดับ จำเลย กระทำความผิดเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2555 ถึงประมาณปลายเดือนกันยายน 2555 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนคดีนี้เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 และมีความเห็นหรือวินิจฉัยเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564 จึงเป็นการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยภายในอายุความ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149, 151, 157 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 123/1 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 172, 192 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ให้ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิจารณาในปัญหาที่ว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ แล้วมีคำพิพากษาใหม่ตามรูปคดี จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยมีว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ เห็นว่า แม้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 48 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่ว่าจะมีการกล่าวหาหรือไม่ว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจโดยพลัน โดยในกรณีที่จำเป็นต้องมีการไต่สวน ต้องไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันเริ่มดำเนินการไต่สวน และวรรคสาม บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอันไม่อาจดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจขยายระยะเวลาออกไปตามที่จำเป็นได้ แต่รวมแล้วต้องไม่เกินสามปี เว้นแต่เป็นเรื่องที่ต้องเดินทางไปไต่สวนในต่างประเทศ หรือขอให้หน่วยงานของต่างประเทศดำเนินการไต่สวนให้ หรือขอรับเอกสารหลักฐานจากต่างประเทศ จะขยายระยะเวลาออกเท่าที่จำเป็นก็ได้ ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ดังที่ศาลล่างทั้งสองวินิจฉัยให้เหตุผลไว้แล้ว บ่งชี้ให้เห็นว่าบทบัญญัติดังกล่าวมีเจตนารมณ์ในการจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรมก็ตาม แต่บทบัญญัตินั้นเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับระยะเวลาในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยเท่านั้น จึงมิใช่บทบัญญัติที่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยกรณีที่มีการกล่าวหาหรือไม่มีการกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังเห็นได้จากวรรคห้าของบทบัญญัติดังกล่าวที่บัญญัติว่า ภายใต้กำหนดอายุความ เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม หรือตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยังคงมีหน้าที่และอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัย หรือดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป แต่ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องตามควรแก่กรณีโดยเร็ว ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ยังคงให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการ

ไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยต่อไปเมื่อพ้นระยะเวลาตาม มาตรา 48 วรรคหนึ่งและวรรคสาม แล้ว นอกจากนี้ยังให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะพิจารณาสอบสวนและดำเนินการลงโทษผู้ที่เกี่ยวข้องในการไต่สวนที่ไม่ดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตาม มาตรา 4 วรรคหนึ่งและวรรคสามด้วย ดังนี้ เมื่อมาตรา 48 วรรคหนึ่งและวรรคสาม เป็นเพียงระยะเวลาในการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยตั้งวินิจฉัยข้างต้น จึงหาใช่อายุความตาม ประมวลกฎหมายอาญาไม่ คดีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดจำเลยตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 มาตรา 151 และมาตรา 157 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 มาตรา 123/1 และมาตรา 172 ซึ่งความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวมีอายุความ 20 ปี และ 15 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 95 (1) (2) ตามลำดับ จำเลยกระทำความผิดเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2555 ถึงประมาณปลายเดือนกันยายน 2555 คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนคดีนี้เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2560 และมีความเห็นหรือวินิจฉัยเมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม 2564 จึง เป็นการไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยภายในอายุความ โจทก์จึงมีอำนาจฟ้อง ที่ศาลอุทธรณ์ พิพากษามานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

เทพ อิงคสิทธิ์ · ธนาคม ลิ้มภักดี · ศรศักดิ์ กุลจิตติบวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2140/2568>